

För högstadiet och gymnasiet

Nyckelarter

- viktiga för att andra arter i ekosystemet ska kunna överleva.

Tips: Samarbeta i par eller små grupper. Några kan börja med djuren på plan 3 och några på plan 4.

Djur på plan 4

Bäver

Finns i däggdjurssalen på plan 4.

Bävaren kan förvandla ett helt landskap och skapar livsmiljöer för många organismer genom att skapa översvämningar och gläntor. Insekter trivs i de översvämmade skogarna och lockar till sig fåglar som letar mat. Svampar och andra nedbrytare gynnas av den döda veden i bävrarnas dammar och växter får ljus i gläntorna som bildas när bävern fäller träd.

Bävaren bygger hyddor och dammar. Skanna koden och läs mer.

 Mer info!

Uppgift: Ta en bild som visar hur bävern skapar gläntor i skogen genom att fälla träd. Bilden kan till exempel föreställa ett bävergnag.

Elefant

Finns i däggdjurssalen på plan 4.

Elefanten håller savannen öppen genom att äta buskar och välta träd. Det skapar öppna ytor för gräsätare som sedan blir mat till de stora rovdjuren. Asätare utnyttjar rovdjurens rester.

Utan elefanten växer savannen igen. Skanna koden och läs mer!

 Mer info!

Uppgift: Fota ett gräsätande djur, ett rovdjur och en asätare som lever på savannen.

Visent

Finns i hallen utanför däggdjurssalen på plan 4.

När visenten betar gräs skapas öppna ytor för ljusälskande växter och insekter. Visenten sprider fröer via sin spillning. Ett område med visent-dynga har fler växtarter än ett område utan. Visenten påverkar landskapet och den biologiska mångfalden på liknande sätt som elefanten.

Vilda visenter i Sverige? Skanna koden och läs mer.

 Mer info!

Uppgift: Fota visenten.

Uppgift: Vilket är Europas största landlevande djur? Ringa in rätt svar.

Visent

Älg

Brunbjörn

Hackspettar

Finns utanför däggdjurssalen på plan 4, bakom montern med fågelbon.

Hackspettar är ekosystemingenjörer. De hackar ut bohål i träden, som andra djur sedan kan använda. Ugglor, mesar, fladdermöss och bin kan inte själva hacka ut hål i träden utan flyttar in i hackspettarnas övergivna bohål.

Hur kan vi hjälpa hackspettarna lösa bostadsbristen? Skanna koden och läs mer.

Mer info!

Uppgift: Fota en hackspett och en fågel som använder gamla hackspetthål som boplats.

Uppgift: Bävaren och hackspettarna brukar kallas ekosystemingenjörer. Vad betyder det?

De förändrar landskapet

De gillar teknik

De är lata

Djur på plan 3

Torsk

Finns i fiskkorridoren på plan 3.

Torsken är en rovfisk som håller ekosystemet i balans och skapar förutsättningar för ett friskt hav med många arter. Torsken påverkar hela näringskedjan från rovdjuren och ända ner till minsta plankton. Torsken har minskat i antal på grund av ett alltför högt fisketryck. Försvinner torsken drabbas därför hela näringsväven i havet.

Vad är grejen med torsk? Varför är den så viktig? Skanna koden och läs mer.

Mer info!

Uppgift: Ta foton som beskriver en näringskedja i havet

Havsuttrar

Finns i valsalen på plan 3.

Havsuttrar äter sjöborrar, som i sin tur äter alger. I områden med många havsuttrar finns få sjöborrar men mängder av alger som kallas kelp. Kelpen är en viktig livsmiljö för många arter och binder dessutom stora mängder koldioxid.

Vad är kelp? Skanna koden och läs mer.

Uppgift: Ta en bild på havsuttern och deras favoritföda, sjöborren.

Mer info!

Uppgift: Havsuttern jagades tidigare. Vad hette djuret som utrotades när havsuttrarna minskade i antal? Ringa in rätt svar.

Dugong Dront Stellers sjöko

Bi

Du hittar en modell av ett honungsbi bland insekterna på plan 3.

Bin och andra pollinatörer är livsviktiga! Utan dem skulle vi inte överleva. När bin för pollen mellan olika blommor befruktas växterna och kan fortplanta sig. Tack vare pollinatörernas arbete har vi frukt och godsaker som jordgubbar och choklad.

En värld utan jordgubbar och choklad. Skanna koden och läs mer.

Uppgift: Ta en selfie med modellen av biet medan du gör en min som visar hur du hade mått i en värld utan jordgubbar och choklad.

Mer info!

Filmuppgift: Läs mer om någon av arterna ni nyss jobbat med. Spela in en 30 sekunder lång film tillsammans med en kompis där ni berättar om arten och varför den är viktig i ekosystemet.

Tips: Leta upp ett lugnt ställe där ni spelar in filmen, använd bilderna ni tog på djuren för att illustrera er film.